IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 19.6.2024
COM(2024) 601 final

Rakkomandazzjoni għal

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

dwar il-politiki ekonomiċi, soċjali, tal-impjiegi, strutturali u baġitarji tal-Belġju

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 601 final}

Rakkomandazzjoni għal

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

dwar il-politiki ekonomiċi, soċjali, tal-impjiegi, strutturali u baġitarji tal-Belġju

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 121(2) u l-Artikolu 148(4) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament (UE) 2024/1263 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2024 dwar il-koordinazzjoni effettiva tal-politiki ekonomiċi u dwar is-sorveljanza baġitarja multilaterali u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97[1], u b'mod partikolari l-Artikolu 3(3) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet tal-Parlament Ewropew,

Wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Impjiegi,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Protezzjoni Soċjali,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Politika Ekonomika,

Billi:

(1) Ir-Regolament (UE) 2021/241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[2], li jistabbilixxi l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza, daħal fis-seħħ fid-19 ta' Frar 2021. Il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza tipprovdi appoġġ finanzjarju lill-Istati Membri għall-implimentazzjoni ta' riformi u investimenti, li jinvolvu impuls fiskali ffinanzjat mill-UE. F'konformità mal-prijoritajiet tas-Semestru Ewropew, hija tgħin biex jinkiseb l-irkupru ekonomiku u soċjali u biex jiġu implimentati riformi u investimenti sostenibbli, b'mod partikolari biex tippromwovi t-tranżizzjoni ekoloġika u diġitali u tagħmel l-ekonomiji tal-Istati Membri aktar reżiljenti. Tgħin ukoll biex issaħħaħ il-finanzi pubbliċi u tagħti spinta lit-tkabbir u l-ħolqien tal-impjiegi fuq terminu medju u twil, ittejjeb il-koeżjoni territorjali fl-UE u tappoġġa t-tkomplija tal-implimentazzjoni tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali.

(2) Ir-Regolament REPowerEU[3], adottat fis-27 ta' Frar 2023, għandu l-għan li jelimina d-dipendenza tal-UE fuq l-importazzjonijiet tal-fjuwils fossili Russi gradwalment.

---

[1] ĠU L 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

[2] Ir-Regolament (UE) 2021/241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-12 ta' Frar 2021 li jistabbilixxi l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza (ĠU L 57, 18.2.2021, p. 17), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

[3] Ir-Regolament (UE) 2023/435 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Frar 2023 li jemenda r-Regolament (UE) 2021/241 fir-rigward tal-kapitoli REPowerEU fil-pjanijiet għall-irkupru u r-reżiljenza u li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1303/2013, (UE) 2021/1060 u (UE) 2021/1755, u d-Direttiva 2003/87/KE (ĠU L 63, 28.2.2023, p. 1) http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

B’hekk tkun tista’ tinkiseb is-sigurtà tal-enerġija u d-diversifikazzjoni tal-provvista tal-enerġija tal-UE, filwaqt li jiżdied l-użu tal-enerġija rinnovabbli, il-kapaċitajiet tal-ħżin tal-enerġija u l-effiċjenza enerġetika. Il-Belġju żied kapitolu REPowerEU ġdid mal-pjan nazzjonali tiegħu għall-irkupru u r-reżiljenza sabiex jiffinanzja riformi u investimenti ewlenin li se jgħinu biex jintlaħqu l-objettivi tar-REPowerEU.

(3) Fis-16 ta’ Marzu 2023, il-Kummissjoni ħarġet Komunikazzjoni dwar “Il-kompetittività fit-tul tal-UE: inħarsu lil hinn mill-2030”[4], sabiex jiġu infurmati d-deċiżjonijiet ta’ politika u jinħolqu l-kundizzjonijiet qafas għaż-żieda fit-tkabbir. Il-Komunikazzjoni tinkwadra l-kompetittività fuq disa’ fatturi li jsaħħu lil xulxin b’mod reċiproku. Fost dawn il-fatturi, l-aċċess għall-kapital privat, ir-riċerka u l-innovazzjoni, l-edukazzjoni u l-ħiliet, u s-suq uniku jirriżultaw bħala prijoritajiet ta’ politika ta’ importanza kbira għar-riforma u l-investiment biex jiġu indirizzati l-isfidi attwali tal-produttività kif ukoll biex tinbena l-kompetittività fit-tul tal-UE u tal-Istati Membri tagħha. Fl-14 ta’ Frar 2024, il-Kummissjoni segwiet din il-Komunikazzjoni bir-Rapport Annwali dwar is-Suq Uniku u l-Kompetittività[5]. Ir-rapport jagħti dettalji dwar il-punti b’saħħithom u l-isfidi tal-kompetittività tas-Suq Uniku tal-Ewropa, filwaqt li jsegwi l-iżviluppi annwali skont id-disa’ xprunaturi tal-kompetittività identifikati.

(4) Fil-21 ta’ Novembru 2023, il-Kummissjoni adottat l-Istħarriġ Annwali dwar it-Tkabbir Sostenibbli 2024[6], li ta bidu għaċ-ċiklu tal-2024 tas-Semestru Ewropew għall-koordinazzjoni tal-politika ekonomika. Il-Kunsill Ewropew approva l-prijoritajiet tal-istħarriġ madwar l-erba’ dimensjonijiet tas-sostenibbiltà kompetittiva fit-22 ta’ Marzu 2024. Fil-21 ta’ Novembru 2023, fuq il-bażi tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011, il-Kummissjoni adottat ukoll ir-Rapport dwar il-Mekkaniżmu ta’ Twissija 2024, li fih ma identifikatx lill-Belġju bħala wieħed mill-Istati Membri li jista’ jiġi affettwat jew li jista’ jkun f’riskju li jiġi affettwat minn żbilanċi, u li għalih tkun meħtieġa analiżi fil-fond. Fl-istess data, il-Kummissjoni adottat ukoll opinjoni dwar l-abbozz ta’ pjan baġitarju tal-2024 tal-Belġju. Il-Kummissjoni adottat ukoll rakkomandazzjoni għal rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar il-politika ekonomika taż-żona tal-euro, li l-Kunsill adotta fit-12 ta’ April 2024, kif ukoll il-proposta għar-Rapport Konġunt dwar l-Impjiegi tal-2024 li janalizza l-implimentazzjoni tal-Linji Gwida dwar l-Impjiegi u l-prinċipji tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, li l-Kunsill adotta fil-11 ta’ Marzu 2024.

(5) Fit-30 ta’ April 2024, daħal fis-seħħ il-qafas il-ġdid ta’ governanza ekonomika tal-UE. Il-qafas jinkludi r-Regolament il-ġdid tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (UE) 2024/1263 dwar il-koordinazzjoni effettiva tal-politiki ekonomiċi u s-sorveljanza baġitarja multilaterali u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97. Barra minn hekk fih ir-Regolament (KE) Nru 1467/97 emendat dwar l-implimentazzjoni tal-proċedura ta’ defiċit eċċessiv u d-Direttiva 2011/85/UE emendata dwar l-oqfsa baġitarji tal-Istati Membri[7]. L-objettivi tal-qafas il-ġdid huma s-sostenibbiltà tad-dejn pubbliku u t-tkabbir sostenibbli u inklużiv, permezz ta’ konsolidazzjoni fiskali

---

4 COM(2023) 168 final.

5 COM(2024) 77 final.

6 COM(2023) 901 final.

7 Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2024/1264 tad-29 ta’ April 2024 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1467/97 dwar li titħaffef u li tiġi ċċarata l-implimentazzjoni tal-proċedura ta’ defiċit eċċessiv (ĠU L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) u d-Direttiva tal-Kunsill (UE) 2024/1265 tad-29 ta’ April 2024 li temenda d-Direttiva 2011/85/UE dwar ir-rekwiżiti għal oqfsa baġitarji tal-Istati Membri (ĠU L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

gradwali kif ukoll ta' riformi u investimenti. Jippromwovi s-sjieda nazzjonali u l-fokus jinsab aktar fuq it-terminu medju, flimkien ma' infurzar aktar effettiv u koerenti. Jenħtieġ li kull Stat Membru jissottometti lill-Kunsill u lill-Kummissjoni pjan fiskali strutturali nazzjonali ta' terminu medju. Il-pjanijiet fiskali-strutturali nazzjonali ta' terminu medju fihom l-impenji fiskali, ta' riforma u ta' investiment ta' Stat Membru, li jkopru perjodu ta' ppjanar ta' 4 jew 5 snin skont it-tul regolari tal-leġiżlatura nazzjonali. Il-perkors tan-nefqa netta[8] fil-pjanijiet fiskali-strutturali nazzjonali fuq terminu medju jenħtieġ li jkun konformi mar-rekwiżiti fir-Regolament (UE) 2024/1263, inkluż mar-rekwiżiti li d-dejn tal-gvern estiż jitqiegħed jew jinżamm fuq perkors plawżibbli 'l isfel sa mhux aktar tard minn tmiem il-perjodu ta' aġġustament, jew li jibqa' f'livelli prudenti taħt is-60 % tal-PDG, u li d-defiċit tal-gvern jinġieb u/jew jinżamm taħt il-valur ta' referenza ta' 3 % tal-PDG fuq terminu medju. Meta Stat Membru jimpenja ruħu għal sett rilevanti ta' riformi u investimenti f'konformità mal-kriterji stabbiliti fir-Regolament (UE) 2024/1263, il-perjodu ta' aġġustament jista' jiġi estiż b'mhux aktar minn 3 snin. Għall-fini tal-appoġġ għat-tħejjija ta' dawk il-pjanijiet, fil-[21 ta' Ġunju] 2024, il-Kummissjoni hija mistennija tipprovdi lill-Istati Membri bi gwida dwar il-kontenut tal-pjanijiet u r-rapporti ta' progress annwali sussegwenti li se jkollhom jissottomettu u, f'konformità mal-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) 2024/1263, se tibgħatilhom gwida teknika dwar l-aġġustamenti fiskali (trajettorji ta' referenza u informazzjoni teknika, fejn applikabbli). Jenħtieġ li l-Istati Membri jissottomettu l-pjanijiet fiskali strutturali tagħhom ta' terminu medju sal-20 ta' Settembru 2024, sakemm l-Istat Membru u l-Kummissjoni ma jaqblux li jestendu l-iskadenza b'perjodu ta' żmien raġonevoli. Jenħtieġ li l-Istati Membri jiżguraw l-involviment tal-parlamenti nazzjonali tagħhom, u l-konsultazzjoni ta' istituzzjonijiet fiskali indipendenti, tas-sħab soċjali u partijiet ikkonċernati nazzjonali oħra, kif xieraq.

(6) Fl-2024, is-Semestru Ewropew għall-koordinazzjoni tal-politika ekonomika qed ikompli jevolvi f'konformità mal-implimentazzjoni tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza. L-implimentazzjoni sħiħa tal-pjanijiet għall-irkupru u r-reżiljenza tibqa' essenzjali għat-twettiq tal-prijoritajiet ta' politika taħt is-Semestru Ewropew, billi l-pjanijiet jgħinu biex jindirizzaw b'mod effettiv l-isfidi kollha jew subsett sinifikanti minnhom identifikati fir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż maħruġa f'dawn l-aħħar snin. Ir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż tal-2019, l-2020, l-2022 u l-2023 jibqgħu ugwalment rilevanti wkoll għall-pjanijiet għall-irkupru u r-reżiljenza riveduti, aġġornati jew emendati f'konformità mal-Artikoli 14, 18 u 21 tar-Regolament (UE) 2021/241.

(7) Fit-30 ta' April 2021, il-Belġju ppreżenta l-pjan tiegħu għall-irkupru u r-reżiljenza lill-Kummissjoni, f'konformità mal-Artikolu 18(1) tar-Regolament (UE) 2021/241. Skont l-Artikolu 19 tar-Regolament (UE) 2021/241, il-Kummissjoni vvalutat ir-rilevanza, l-effettività, l-effiċjenza u l-koerenza tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, f'konformità mal-linji gwida tal-valutazzjoni tal-Anness V ta' dak ir-Regolament. Fit-13 ta' Lulju 2021, il-Kunsill adotta d-Deċiżjoni tiegħu dwar l-approvazzjoni tal-valutazzjoni tal-

[8] Nefqa netta kif definita fl-Artikolu 2 tar-Regolament tal-Kunsill (UE) 2024/1263 tad-29 ta' April 2024 (ĠU L 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). Nefqa netta tfisser in-nefqa tal-gvern, netta (i) min-nefqa fuq l-imgħax, (ii) mill-miżuri tad-dħul diskrezzjonali, (iii) min-nefqa fuq programmi tal-Unjoni ffinanzjati bis-sħiħ mid-dħul tal-fondi tal-Unjoni, (iv) min-nefqa nazzjonali fuq il-kofinanzjament ta' programmi ffinanzjati mill-Unjoni, (v) mill-elementi ċikliċi tan-nefqa fuq il-benefiċċji tal-qgħad, u (vi) minn miżuri ta' darba u miżuri temporanji oħra.

pjan għall-irkupru u r-reżiljenza għall-Belġju[9], li ġiet emendata fit-8 ta' Diċembru 2023 skont l-Artikolu 18(2) tar-Regolament (UE) 2021/241 biex tiġi aġġornata l-kontribuzzjoni finanzjarja massima għall-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli, kif ukoll biex jiġi inkluż il-kapitolu REPowerEU[10]. Ir-rilaxx tal-pagamenti parzjali jiddependi fuq deċiżjoni mill-Kummissjoni, meħuda f'konformità mal-Artikolu 24(5) tar-Regolament (UE) 2021/241, li l-Belġju laħaq b'mod sodisfaċenti l-istadji importanti u l-miri rilevanti stabbiliti fid-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill. L-ilħuq sodisfaċenti jippresupponi li l-kisba tal-istadji importanti u l-miri preċedenti ma tkunx treġġgħet lura.

(8) Fit-30 ta' April 2024, il-Belġju ppreżenta l-Programm ta' Stabbiltà tiegħu għall-2024, f'konformità mal-Artikolu 4(1) tar-Regolament (KE) Nru 1466/97. F'konformità mal-Artikolu 27 tar-Regolament (UE) 2021/241, il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-2024 jirrifletti wkoll ir-rappurtar biannwali tal-Belġju dwar il-progress li sar fl-ilħiq tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza tiegħu.

(9) Il-Kummissjoni ppubblikat ir-rapport tal-pajjiż tal-2024 għall-Belġju[11] fid-19 ta' Ġunju 2024. Dan ivvaluta l-progress tal-Belġju fl-indirizzar tar-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż rilevanti adottati mill-Kunsill bejn l-2019 u l-2023 u ħa kont tal-implimentazzjoni tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza tal-Belġju. Fuq il-bażi ta' din l-analiżi, ir-rapport tal-pajjiż identifika lakuni fir-rigward ta' dawk l-isfidi li mhumiex indirizzati jew li huma indirizzati biss parzjalment mill-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, kif ukoll sfidi ġodda u emerġenti. Huwa vvaluta wkoll il-progress tal-Belġju fl-implimentazzjoni tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali u fil-kisba tal-miri ewlenin tal-UE dwar l-impjiegi, il-ħiliet u t-tnaqqis tal-faqar, kif ukoll il-progress fil-kisba tal-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-NU.

(10) Skont id-*data* vvalidata mill-Eurostat[12], il-bilanċ tal-gvern estiż tal-Belġju tjieb minn defiċit ta' 3,6 % tal-PDG fl-2022 għal defiċit ta' 4,4 % fl-2023, filwaqt li d-dejn tal-gvern estiż żdied minn 104,3 % tal-PDG fi tmiem l-2022 għal 105,2 % fi tmiem l-2023. Kif imħabbar fil-gwida tal-politika fiskali għall-2024[13], il-Kummissjoni qed tieħu l-ewwel pass għall-ftuħ ta' proċeduri ta' defiċit eċċessiv ibbażati fuq id-defiċit fuq il-bażi tad-*data* tal-eżitu għall-2023, f'konformità mad-dispożizzjonijiet legali eżistenti. Fid-19 ta' Ġunju 2024, il-Kummissjoni adottat rapport skont l-Artikolu 126(3) TFUE[14]. Dak ir-rapport evalwa l-qagħda baġitarja tal-Belġju, billi fl-2023 id-defiċit tal-gvern estiż qabeż il-valur referenzjarju ta' 3 % tal-PDG. Ir-rapport ikkonkluda li fid-dawl ta' din il-valutazzjoni, u wara li kkunsidrat l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju kif stabbilit skont l-Artikolu 126(4) tat-TFUE, il-Kummissjoni biħsiebha tipproponi f'Lulju li tiftaħ proċedura ta' defiċit eċċessiv kontra l-Belġju, billi tirrakkomanda lill-Kunsill li jadotta Deċiżjoni skont l-Artikolu 126(6) li jistabbilixxi l-eżistenza ta' defiċit eċċessiv.

---

9 Id-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2021 dwar l-approvazzjoni tal-valutazzjoni tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza għall-Belġju (10161/2021).

10 Id-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill tat-8 ta' Diċembru 2023 li temenda d-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tat-13 ta' Lulju 2021 dwar l-approvazzjoni tal-valutazzjoni tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza tal-Belġju (15570/2023).

11 SWD(2024) 601 final.

12 Eurostat-Indikaturi Euro, 22.4.2024

13 COM(2023) 141 final.

14 Ir-Rapport tal-Kummissjoni, imħejji f'konformità mal-Artikolu 126(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, 19.6.2024, COM(2024) 598 final.

(11) Fit-12 ta' Lulju 2022, il-Kunsill irrakkomanda[15] li l-Belġju jiżgura politika fiskali prudenti fl-2023, b'mod partikolari billi jillimita t-tkabbir tan-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata nazzjonalment għal taħt it-tkabbir tal-output potenzjali fuq terminu medju[16], filwaqt li jqis l-appoġġ temporanju u mmirat ulterjuri għall-unitajiet domestiċi u għad-ditti l-aktar vulnerabbli għaż-żidiet fil-prezzijiet tal-enerġija u għannies li qed jaħarbu mill-Ukrajna. Fl-istess ħin, il-Belġju ġie rrakkomandat ukoll li jkun lest biex jaġġusta l-infiq attwali għas-sitwazzjoni li qed tevolvi. Il-Belġju qiegħed ukoll jiġi rrakkomandat jespandi l-investiment pubbliku għat-tranżizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali, u għas-sigurtà tal-enerġija filwaqt li jqis l-inizjattiva REPowerEU, inkluż billi jagħmel użu mill-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza u fondi oħra tal-Unjoni. Fl-2023, skont l-estimi tal-Kummissjoni, il-pożizzjoni fiskali[17] kienet espansjonarja, b'0,7 % tal-PDG, f'kuntest ta' inflazzjoni għolja. It-tkabbir fin-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata fil-livell nazzjonali (nett minn miżuri diskrezzjonali ta' dħul) fl-2023 ipprovda kontribuzzjoni espansjonarja ta' 0,4 % tal-PDG għall-pożizzjoni fiskali. Dan jinkludi l-kost imnaqqas tal-miżuri ta' appoġġ ta' emerġenza mmirati għall-unitajiet domestiċi u għad-ditti l-aktar vulnerabbli għaż-żidiet fil-prezzijiet tal-enerġija b'0,1 % tal-PDG. Għalhekk, it-tkabbir tan-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata fil-livell nazzjonali li taqbeż it-tkabbir tal-output potenzjali fuq terminu medju ma kienx dovut għall-appoġġ immirat għall-unitajiet domestiċi u d-ditti l-aktar vulnerabbli għaż-żidiet fil-prezzijiet tal-enerġija. It-tkabbir espansjonarju fin-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata fil-livell nazzjonali (nett minn miżuri ta' dħul diskrezzjonali) kien xprunat minn żidiet permanenti fil-pagi u l-benefiċċji soċjali tas-settur pubbliku li rriżultaw mill-mekkaniżmu ta' indiċjar awtomatiku, tnaqqis temporanju fil-kontribuzzjonijiet soċjali tal-impjegaturi fl-2023, u żieda fil-kostijiet baġitarji relatati mat-tixjiħ demografiku. Fil-qosor, it-tkabbir tan-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata fil-livell nazzjonali fl-2023 ma kienx konformi mar-rakkomandazzjoni tal-Kunsill. In-nefqa ffinanzjata mill-għotjiet tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza u minn fondi oħra tal-UE kienet tammonta għal 0,3 % tal-PDG fl-2023. L-investiment iffinanzjat fil-livell nazzjonali kien jammonta għal 2,8 % tal-PDG fl-2023, li jirrappreżenta żieda ta' 0,1 punti perċentwali meta mqabbel mal-2022. Il-Belġju ffinanzja investiment addizzjonali permezz tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza u ta' fondi oħra tal-UE. Huwa ffinanzja l-investiment pubbliku għat-tranżizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali, u għas-sigurtà tal-enerġija, bħall-investiment fl-infrastrutturi ferrovjarji u taċ-ċikliżmu, ir-rinnovazzjoni tal-bini pubbliku, u l-infrastruttura tal-idroġenu, li huma parzjalment iffinanzjati mill-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza u fondi oħra tal-UE.

(12) Il-projezzjonijiet ewlenin fil-Programm ta' Konverġenza tal-2024 jistgħu jinġabru fil-qosor kif ġej. Ix-xenarju makroekonomiku li jirfed il-projezzjonijiet baġitarji

---

15 Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-12 ta' Lulju 2022 dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-2022 tal-Belġju u li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-Belġju għall-2022 *ĠU C 334, 1.9.2022, p. 1*.

16 Abbażi tat-tbassir tar-rebbiegħa 2024 tal-Kummissjoni, it-tkabbir tal-output potenzjali fuq terminu medju tal-Belġju fl-2023 huwa stmat fil-livell ta' 5,7 % f'termini nominali, abbażi tar-rata ta' tkabbir potenzjali reali medja ta' 10 snin u d-deflatur tal-PDG tal-2023.

17 Il-pożizzjoni fiskali hija definita bħala kejl tal-bidla annwali fil-pożizzjoni baġitarja sottostanti tal-gvern estiż. Hija għandha l-għan li tivvaluta l-impuls ekonomiku li jirriżulta mill-politiki fiskali, kemm dawk li huma ffinanzjati fil-livell nazzjonali kif ukoll dawk li huma ffinanzjati mill-baġit tal-UE. Il-pożizzjoni fiskali titkejjel bħala d-differenza bejn (i) it-tkabbir potenzjali fuq perjodu medju ta' żmien u (ii) il-bidla fin-nefqa primarja netta mill-miżuri diskrezzjonali tad-dħul (u esklużi l-miżuri temporanji ta' emerġenza relatati mal-kriżi tal-COVID-19) u inkluża n-nefqa ffinanzjata minn appoġġ (għotjiet) mhux ripagabbli mill-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza u minn fondi oħra tal-Unjoni.

jipprevedi tkabbir tal-PDG reali ta' 1,4 % fl-2024 u 1,3 % fl-2025, filwaqt li jipproġetta inflazzjoni tas-CPI ta' 2,8 % fl-2024 u 1,8 % fl-2025. Id-defiċit tal-gvern estiż huwa mistenni li jiżdied għal 4,6 % tal-PDG fl-2024 u jonqos għal 3,6 % tal-PDG fl-2025, filwaqt li l-proporzjon tad-dejn għall-PDG tal-gvern estiż huwa mistenni li jiżdied għal 106,2 % sa tmiem l-2024 u 106,8 % sa tmiem l-2025. Wara l-2025, il-bilanċ tal-gvern estiż huwa pproġettat li jonqos għal 2,9 % tal-PDG fl-2026 u 2,3 % fl-2027. Għaldaqstant, id-defiċit tal-gvern estiż huwa ppjanat li jinżel taħt il-valur referenzjarju tad-defiċit ta' 3 % tal-PDG fl-2026. Min-naħa tiegħu, wara l-2025, il-proporzjon tad-dejn għall-PDG tal-gvern estiż huwa pproġettat li jonqos gradwalment għal 106,6 % fl-2026, u 106 % fl-2027.

(13) It-Tbassir tar-Rebbiegħa 2024 tal-Kummissjoni jipproġetta li l-PDG reali jikber b'1,3 % fl-2024 u 1,4 % fl-2025, u l-inflazzjoni tal-HICP se tkun ta' 4 % fl-2024 u 2,3 % fl-2025.

(14) It-Tbassir tar-Rebbiegħa 2024 tal-Kummissjoni jipproġetta defiċit tal-gvern ta' 4,4 % tal-PDG fl-2024, filwaqt li l-proporzjon tad-dejn tal-gvern estiż mal-PDG huwa mistenni li jibqa' 105 % fl-2024. L-istabbilizzazzjoni tal-proporzjon tad-dejn mal-PDG fl-2024 tirrifletti prinċipalment eċċess temporanju tal-bafer ta' flus akkumulat fi tmiem l-2023 bħala riżultat ta' emissjoni ta' bonds tal-Istat. Abbażi tal-istimi tal-Kummissjoni, il-pożizzjoni fiskali hija pproġettata li tkun restrittiva b'0,1 % tal-PDG fl-2024.

(15) In-nefqa li tammonta għal 0,2 % tal-PDG hija mistennija li tiġi ffinanzjata minn appoġġ mhux ripagabbli ("għotjiet") mill-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza fl-2024, meta mqabbla ma' 0,1 % tal-PDG fl-2023, skont it-Tbassir tar-Rebbiegħa 2024 tal-Kummissjoni. In-nefqa ffinanzjata mill-għotjiet tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza se tippermetti investiment ta' kwalità għolja u riformi li jtejbu l-produttività mingħajr impatt dirett fuq il-bilanċ u d-dejn tal-gvern estiż tal-Belġju.

(16) Fl-14 ta' Lulju 2023, il-Kunsill irrakkomanda[18] li l-Belġju jiżgura politika fiskali prudenti, b'mod partikolari billi jillimita ż-żieda nominali fin-nefqa primarja netta ffinanzjata nazzjonalment[19] fl-2024 għal mhux aktar minn 2 %. Meta jeżegwixxu l-baġits tagħhom għall-2023 u jħejju l-Abbozzi tal-Pjanijiet Baġitarji tagħhom għall-2024, l-Istati Membri ġew mistiedna jqisu li l-Kummissjoni se tipproponi lill-Kunsill il-ftuħ ta' proċeduri ta' defiċit eċċessiv ibbażati fuq id-defiċit abbażi tad-*data* tal-eżitu għall-2023. Skont it-Tbassir tar-Rebbiegħa 2024 tal-Kummissjoni, in-nefqa primarja netta ffinanzjata fil-livell nazzjonali tal-Belġju hija pproġettata li tiżdied b'4 % fl-2024, li hija ogħla mir-rata massima ta' tkabbir rakkomandata. Dan l-infiq eċċessiv fuq ir-rata massima ta' tkabbir rakkomandata fin-nefqa primarja netta ffinanzjata nazzjonalment jikkorrispondi għal 1 % tal-PDG fl-2024. Hemm ir-riskju li dan ma jkunx konformi ma' dak li kien irrakkomandat mill-Kunsill.

(17) Barra minn hekk, il-Kunsill irrakkomanda li l-Belġju jieħu azzjoni biex inaqqas il-miżuri ta' appoġġ għall-enerġija ta' emerġenza fis-seħħ, billi juża l-iffrankar relatat biex inaqqas id-defiċit tal-gvern, malajr kemm jista' jkun fl-2023 u fl-2024. Il-Kunsill

[18] Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-14 ta' Lulju 2023 dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-2023 tal-Belġju u li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-2023 tal-Belġju, ĠU C 312, 1.9.2023, p. 12.

[19] In-nefqa primarja netta hija definita bħala nefqa ffinanzjata fil-livell nazzjonali netta minn (i) miżuri ta' dħul diskrezzjonali, (ii) nefqa fuq l-imgħax, (iii) nefqa fuq il-qgħad ċikliku, u (iv) u miżuri ta' darba u miżuri temporanji oħra.

speċifika wkoll li, jekk iż-żidiet imġedda fil-prezzijiet tal-enerġija jkunu jeħtieġu miżuri ġodda jew kontinwi ta' appoġġ, jenħtieġ li l-Belġju jiżgura li dawn ikunu mmirati lejn il-protezzjoni tal-unitajiet domestiċi u d-ditti vulnerabbli, fiskalment affordabbli, u jippreserva l-inċentivi għall-iffrankar tal-enerġija. Skont it-Tbassir tar-Rebbiegħa 2024 tal-Kummissjoni, il-kost baġitarju nett[20] tal-miżuri ta' appoġġ ta' emerġenza għall-enerġija huwa stmat li jkun 0,4 % tal-PDG fl-2023 u pproġettat li jkun 0 % tal-PDG fl-2024 u fl-2025. Jekk l-iffrankar relatat jintuża biex jitnaqqas id-defiċit tal-gvern, kif irrakkomandat mill-Kunsill, dawn il-projezzjonijiet jimplikaw aġġustament fiskali ta' 0,4 % tal-PDG fl-2024, filwaqt li n-nefqa primarja netta ffinanzjata nazzjonalment[21] tipprovdi kontribuzzjoni restrittiva għall-pożizzjoni fiskali ta' 0,1 % tal-PDG f'dik is-sena. Il-miżuri ta' appoġġ ta' emerġenza għall-enerġija huma proġettati li jiġu eliminati gradwalment malajr kemm jista' jkun fl-2023 u l-2024. Dan huwa konformi ma' dak li rrakkomanda l-Kunsill. Madankollu, it-tfaddil relatat mhuwiex ipproġettat li jintuża kollu biex jitnaqqas id-defiċit tal-gvern. Dan iwassal għal riskju ta' nuqqas ta' konformità mar-rakkomandazzjoni tal-Kunsill.

(18) Barra minn hekk, il-Kunsill irrakkomanda wkoll li l-Belġju jippreserva l-investiment pubbliku ffinanzjat fil-livell nazzjonali u jiżgura l-assorbiment effettiv tal-għotjiet tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza u fondi oħra tal-UE, b'mod partikolari biex irawwem it-tranżizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali. Skont it-Tbassir tar-Rebbiegħa 2024 tal-Kummissjoni, l-investiment pubbliku ffinanzjat fil-livell nazzjonali huwa pproġettat li jiżdied għal 2,9 % tal-PDG fl-2024 minn 2,8 % tal-PDG fl-2023. Dan huwa konformi ma' dak li rrakkomanda l-Kunsill. Min-naħa l-oħra, in-nefqa pubblika ffinanzjata mid-dħul mill-fondi tal-UE, inklużi l-għotjiet tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza, hija mistennija li tibqa' stabbli għal 0,3 % tal-PDG fl-2024.

(19) Abbażi ta' miżuri ta' politika magħrufa fid-data tal-għeluq tat-tbassir u fuq suppożizzjoni ta' ebda bidla fil-politika, it-Tbassir tar-Rebbiegħa 2024 tal-Kummissjoni jipproġetta defiċit tal-gvern ta' 4,7 % tal-PDG fl-2025. Il-proporzjon tad-dejn għall-PDG tal-gvern estiż huwa mistenni li jiżdied għal 106,6 % sa tmiem l-2025. Iż-żieda tad-defiċit u tal-proporzjon tad-dejn mal-PDG fl-2025 tirrifletti prinċipalment in-nefqa kurrenti li qed tiżdied strutturalment, xprunata b'mod partikolari minn kostijiet relatati mat-tixjiħ demografiku, u minn pagamenti tal-imgħax ogħla fuq id-dejn pubbliku.

(20) Ir-riskji għas-sostenibbiltà fiskali fit-tul huma għoljin fil-Belġju. Lil hinn mill-pożizzjoni baġitarja inizjali sfavorevoli, il-fattur li jixpruna l-valutazzjoni ta' riskji għoljin huwa l-impatt taż-żieda mbassra fin-nefqa relatata mal-età fuq il-finanzi pubbliċi minħabba l-popolazzjoni tal-pajjiż li qed tixjieħ b'mod rapidu. Fir-rapport tal-Kummissjoni dwar it-Tixjiħ tal-2024[22], in-nefqa relatata mat-tixjiħ hija pproġettata li tiżdied b'mod kostanti minn 26,8 punti perċentwali tal-PDG fl-2022 għal 31,9 punti perċentwali tal-PDG fl-2070. Iż-żieda ta' 5,1 punti perċentwali tal-PDG sal-2070 hija

---

20 Iċ-ċifra tirrappreżenta l-livell tal-kost baġitarju annwali ta' dawk il-miżuri, inklużi d-dħul u n-nefqa u, meta applikabbli, nett mid-dħul mit-taxxi fuq il-profitti mhux mistennija ta' forniturі tal-enerġija.

21 Din il-kontribuzzjoni titkejjel bħala l-bidla fin-nefqa primarja tal-gvern estiż, netta minn (i) l-impatt baġitarju inkrementali tal-miżuri diskrezzjonali tad-dħul, (ii) il-miżuri ta' darba, (iii) in-nefqa fuq il-qgħad ċikliku u (iv) in-nefqa ffinanzjata minn appoġġ (għotjiet) mhux ripagabbli mill-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza u fondi oħra tal-UE, meta mqabbla mar-rata ta' tkabbir tal-PDG nominali potenzjali fuq terminu medju (10 snin), espressa bħala proporzjon mal-PDG nominali.

22 Il-Kummissjoni Ewropea u l-Kumitat tal-Politika Ekonomika, *2024 Ageing report*, disponibbli fuq: https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en

dovuta l-aktar għan-nefqa fuq il-pensjonijiet u l-kura fit-tul. In-nefqa fuq il-pensjonijiet hija pproġettata li tiżdied bi 3,5 punti perċentwali tal-PDG matul l-2022-2070, meta mqabbla ma' medja ta' 0,4 punti perċentwali tal-PDG bħala medja fl-UE. Il-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza tal-Belġju jinkludi riforma tal-pensjonijiet li għandha l-għan li tgħin biex tiġi indirizzata din l-isfida, flimkien ma' objettivi oħra bħat-titjib tas-sostenibbiltà soċjali tas-sistema, l-inċentivar tan-nies biex jibqgħu attivi fis-suq tax-xogħol wara li jissodisfaw il-kundizzjonijiet tal-irtirar bikri u l-iżgurar ta' konverġenza akbar bejn is-sistemi tal-pensjonijiet u fihom. Fir-rigward tal-kura fit-tul, l-infiq pubbliku ammonta għal 2,3 % tal-PDG fl-2022 (medja tal-UE ta' 1,7 %), li għamel lill-Belġju wieħed mill-pajjiżi bl-ogħla nfiq fuq il-kura fit-tul fl-UE. Sal-2070, in-nefqa fuq il-kura fit-tul hija pproġettata li tiżdied b'1,7 punt perċentwali tal-PDG, kontra żieda medja ta' 0,8 punti perċentwali fl-UE. Fl-2022, l-infiq fuq il-kura istituzzjonali ta' 1,4 punti perċentwali tal-PDG fil-Belġju kien sostanzjalment ogħla mill-medja fl-UE (0,8 punti perċentwali tal-PDG). Id-*data* disponibbli tindika li l-għadd ta' persuni anzjani li jitqiegħdu bla bżonn jew tal-anqas b'mod prematur f'faċilità ta' kura residenzjali għadu għoli, għalkemm kien qed jonqos tul l-aħħar deċennju. B'mod partikolari, id-*data* indikat li s-sehem ta' individwi li huma indipendenti jew ftit dipendenti fuq il-kura u li jgħixu f'faċilitajiet ta' kura residenzjali kien għoli fi Brussell u f'Wallonia. L-entitajiet federati bdew riformi biex jagħmlu l-użu tal-ambjenti differenti tal-kura aktar kosteffiċjenti, b'mod partikolari biex jevitaw u jdewmu l-istituzzjonalizzazzjoni mhux meħtieġa jew prematura. Madankollu, il-livell ta' progress li sar fl-indirizzar tal-isfida tas-sostenibbiltà fiskali jeħtieġ li jittejjeb.

(21) Il-Belġju jappartjeni għall-pajjiżi li għandhom l-ogħla livelli ta' taxxa u nfiq fl-UE. L-infiq totali jinkludi livell għoli ta' nefqa tat-taxxa u sussidji tal-pagi. Barra minn hekk, it-tfassil tas-sistema tat-taxxa u l-benefiċċji soċjali tiegħu joħloq diżinċentivi finanzjarji għax-xogħol u jikkontribwixxi għar-rata baxxa ta' parteċipazzjoni fis-suq tax-xogħol fil-Belġju (76,1 % vs il-medja tal-UE ta' 80,0 % fl-2023 (grupp ta' età ta' 20-64 sena)). It-taxxi fuq ix-xogħol (it-taxxi fuq l-introjtu personali u l-kontribuzzjonijiet soċjali) huma l-ogħla fl-UE għall-ħaddiema b'paga baxxa u b'paga medja, filwaqt li d-dħul mit-taxxi fuq il-konsum, inklużi t-taxxi fuq l-enerġija, huwa taħt il-medja tal-UE. Għall-ħaddiema li huma t-tieni sors ta' dħul, karatteristiċi speċifiċi tat-taxxa bħall-"kwozjent konjugali"[23] joħolqu diżinċentivi qawwija għax-xogħol. Barra minn hekk, it-tfassil tal-benefiċċji soċjali jiskoraġġixxi lin-nies milli jibdew jaħdmu jew milli jaħdmu aktar sigħat. Ħafna benefiċċji soċjali jiddependu mill-istatus u mhux soġġetti għal test tal-mezzi, u dan ixekkel l-effiċjenza tas-sistema tal-benefiċċji. Il-benefiċċji tal-qgħad huma mingħajr limitu ta' żmien u mhux soġġetti għal test tal-mezzi għall-persuni qiegħda fit-tul, u dan jaggrava n-nases eżistenti tal-qgħad. Iċ-ċaqliq tal-piż tat-taxxa minn fuq ix-xogħol għal bażijiet oħra tat-taxxa u t-titjib tal-effiċjenza tas-sistema tat-taxxa u tal-benefiċċji jistgħu jgħinu biex jiżdiedu l-impjiegi.

(22) F'kuntest ta' ħtiġijiet ta' konsolidazzjoni strutturali, tnaqqis fit-taxxa fuq ix-xogħol jeħtieġ li jiġi ffinanzjat bis-sħiħ, inkluż billi titnaqqas in-nefqa tat-taxxa u billi jitneħħew gradwalment is-sussidji tat-taxxa fuq il-fjuwils fossili. Il-piż kbir tat-taxxa fuq ix-xogħol huwa kkumpensat minn ħafna sussidji tal-pagi u t-tnaqqis tat-taxxa

[23] Il-Belġju japplika sistema ta' qsim tal-introjtu ("kwozjent konjugali") li tippermetti l-attribuzzjoni ta' proporzjon tal-introjtu professjonali tas-sieħeb/sieħba li jaqla' lis-sieħeb/sieħba mingħajr qligħ.

jintuża b'mod estensiv fil-Belġju. Analiżi mill-Kunsill Għoli tal-Finanzi[24] sabet li n-nefqiet tat-taxxa huma għaljin għall-baġit, għandhom it-tendenza li jiffavorixxu lil dawk li jaqilgħu pagi għoljin u joħolqu ineffiċjenzi. In-nefqa tat-taxxa bl-ogħla kost baġitarju tinkludi l-iskema tal-karozzi tal-kumpaniji u l-eżenzjoni mit-taxxa minn ras l-għajn għar-Riċerka u l-Iżvilupp u x-xogħol bix-xift. Is-sussidji tal-pagi u nfiq ieħor tat-taxxa wkoll jagħmlu s-sistema tat-taxxa kumplessa, u b'hekk iżidu l-piż regolatorju għoli u huma ta' piż fuq l-ambjent tan-negozju. Barra minn hekk, l-appoġġ fiskali għar-Riċerka u l-Iżvilupp mhuwiex immirat lejn kumpaniji bl-ogħla potenzjal ta' tkabbir[25]. Xi karatteristiċi tas-sistema tat-taxxa joħolqu distorsjoni wkoll fl-għażliet ta' investiment u jwasslu għal investiment żejjed f'ċerti assi. Fl-2021, is-sussidji diretti tal-fjuwils fossili tal-Belġju kienu stmati li jammontaw għal EUR 12-il biljun (2,4 % tal-PDG) u sussidji indiretti għal aktar minn EUR 2,6 biljun[26]. Is-sussidji diretti għall-fjuwils fossili jinkludu dazji tas-sisa baxxi fuq il-gass u ż-żejt għat-tisħin meta mqabbla mal-elettriku. Flimkien ma' kostijiet għoljin tan-network tal-elettriku, dan joħloq differenzi għoljin fil-prezzijiet bejn il-fjuwils fossili u l-elettriku, u jfixkel il-bidla għal sistemi tat-tisħin aktar ekoloġiċi[27]. Barra minn hekk, dan l-appoġġ persistenti għaż-żejt għat-tisħin u l-gass naturali jikkontradixxi l-impenji tal-Belġju li jnaqqas l-emissjonijiet tal-gassijiet serra u jtejjeb il-kwalità tal-arja. It-taxxi fuq it-trasport u t-tniġġis ma jintużawx biżżejjed (eż. l-ipprezzar intelliġenti tat-toroq japplika biss għall-vetturi tqal) u jistgħu jgħinu wkoll biex jiġi ġġenerat dħul addizzjonali. F'kuntest ta' żieda fil-konġestjoni tat-traffiku u t-tniġġis tal-arja, in-nefqa tat-taxxa, bħar-rifużjoni parzjali tad-dazji tas-sisa fuq id-diżil għal trasportaturi professjonali bit-triq, hija partikolarment għalja u ta' ħsara għall-ambjent.

(23) F'konformità mal-Artikolu 19(3), il-punt (b) u l-Anness V, il-kriterju 2.2, tar-Regolament (UE) 2021/241, il-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza jinkludi sett estensiv ta' riformi u investimenti li jsaħħu lil xulxin li għandhom jiġu implimentati sal-2026. Dawn mistennijin jgħinu biex jiġu indirizzati b'mod effettiv l-isfidi kollha jew subsett sinifikanti minnhom identifikati fir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż rilevanti. F'dan il-perjodu ta' żmien strett, it-tkomplija rapida tal-implimentazzjoni effettiva tal-pjan, inkluż il-kapitolu REPowerEU, hija essenzjali biex tingħata spinta lill-kompetittività fit-tul tal-Belġju permezz tat-tranżizzjoni ekoloġika u diġitali, filwaqt li tiġi żgurata l-ġustizzja soċjali. Biex iwettaq l-impenji tal-pjan sa Awwissu 2026, huwa essenzjali li l-Belġju jaċċellera b'mod sinifikanti l-implimentazzjoni tar-riformi u l-investimenti, billi jiżgura governanza effettiva. L-involviment sistematiku tal-awtoritajiet lokali u reġjonali, is-sħab soċjali, is-soċjetà ċivili u partijiet ikkonċernati rilevanti oħra jibqa' essenzjali biex tiġi żgurata sjieda wiesgħa għall-implimentazzjoni b'suċċess tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza.

(24) Bħala parti mir-rieżami ta' nofs it-terminu tal-fondi tal-politika ta' koeżjoni, f'konformità mal-Artikolu 18 tar-Regolament (UE) 2021/1060, il-Belġju huwa meħtieġ jirrieżamina kull programm sa Marzu 2025, filwaqt li jqis, fost affarijiet oħra, l-isfidi identifikati fir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż tal-2024, kif ukoll il-pjan nazzjonali tiegħu għall-enerġija u l-klima. Dan ir-rieżami jifforma l-bażi għall-allokazzjoni definittiva tal-finanzjament tal-UE inkluż f'kull programm. Il-Belġju għamel progress fl-implimentazzjoni tal-politika ta' koeżjoni u l-Pilastru Ewropew

24 High Council of Finance, 2020, *Reducing the tax burden on labour and financing options*.
25 Schoonackers, R., 2020, *Tax incentives for R&D: Are they effective?* NBB Economic Review.
26 FPS Finance, 2024, *Inventory of federal fossil fuel subsidies*.
27 FPS Health and Finance, 2023, *The landscape of carbon and energy pricing and taxation in Belgium*.

tad-Drittijiet Soċjali, iżda għad hemm sfidi. Id-disparitajiet intrareġjonali f'termini ta' żvilupp ekonomiku u soċjali għadhom għoljin fil-Belġju. Huwa kruċjali li tissaħħaħ l-implimentazzjoni tal-politika ta' koeżjoni. Il-prijoritajiet miftiehma fil-programmi jibqgħu rilevanti. Huwa partikolarment importanti li jkun hemm implimentazzjoni rapida tal-investimenti biex jgħinu jagħtu spinta lir-riċerka, l-innovazzjoni u d-diġitalizzazzjoni kif ukoll dawk relatati mat-tranżizzjoni ekoloġika, l-adattament għat-tibdil fil-klima u l-effiċjenza enerġetika. It-titjib tal-aċċess għall-impjiegi u l-miżuri ta' attivazzjoni, b'mod partikolari għall-gruppi vulnerabbli, il-persuni qiegħda fit-tul u ż-żgħażagħ jibqa' prijorità. L-appoġġ kontinwu għat-tagħlim tul il-ħajja biex jittejbu l-mobbiltà u l-adattabbiltà tal-ħaddiema huwa ta' importanza ewlenija. Barra minn hekk, l-inkoraġġiment tal-inklużjoni attiva u l-impjegabbiltà ta' gruppi żvantaġġati għadu meħtieġ. Il-Belġju jista' wkoll jagħmel użu mill-inizjattiva tal-Pjattaforma tat-Teknoloġiji Strateġiċi għall-Ewropa biex jappoġġa t-trasformazzjoni industrijali, billi jiżviluppa aktar teknoloġiji u servizzi diġitali avvanzati, materjali ċirkolari u avvanzati kif ukoll kapaċitajiet relatati mal-enerġija nadifa sostenibbli, l-akkomodazzjoni reżiljenti u l-innovazzjoni għas-saħħa.

(25) Lil hinn mill-isfidi ekonomiċi u soċjali indirizzati mill-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza u fondi oħra tal-UE, il-Belġju qed jiffaċċja diversi sfidi ulterjuri relatati man-nuqqas ta' ħaddiema u l-ispariġġ fil-ħiliet, l-integrazzjoni ta' gruppi żvantaġġati fis-suq tax-xogħol, il-prestazzjoni u l-ekwità tas-sistema edukattiva, il-professjoni tat-tagħlim u wkoll l-isfidi relatati mal-ambjent tan-negozju, il-piż regolatorju u l-kumplessità, kif ukoll ir-restrizzjonijiet fis-settur tas-servizzi. L-indirizzar ta' dawn l-isfidi jista' jgħin biex jittejbu l-ħiliet tal-ħaddiema u l-eżiti edukattivi tal-istudenti kollha, li jirriżulta f'żieda fil-produttività tax-xogħol, u jġib l-impjiegi eqreb lejn il-mira nazzjonali tal-2030 ta' 80 %.

(26) Ir-rata għolja ta' postijiet tax-xogħol vakanti tindika nuqqas persistenti ta' ħaddiema, aktar evidenti fost l-okkupazzjonijiet tekniċi li huma meħtieġa biex titħaffef it-tranżizzjoni ekoloġika. L-integrazzjoni ta' gruppi żvantaġġati, inklużi persuni li kisbu livell aktar baxx ta' edukazzjoni, jiġu minn sfond ta' migrazzjoni jew b'diżabilità, tkompli toħloq tħassib. L-għadd ta' gradwati, speċjalment nisa, fix-xjenza, it-teknoloġija, l-inġinerija u l-matematika (STEM) għadu baxx (16,4 għal kull 1 000 abitant ta' bejn l-20 u d-29 sena meta mqabbel ma' 21,9 fl-UE). Barra minn hekk, ir-rata ta' tranżizzjoni mill-qgħad għall-impjieg hija taħt il-medja tal-UE. Dan jissuġġerixxi li hemm ambitu biex tiżdied l-effettività tal-politiki ta' attivazzjoni, b'mod partikolari billi tittejjeb l-effiċjenza tas-servizzi pubbliċi tal-impjiegi, jiġu mmirati aħjar il-miżuri li jappoġġaw l-integrazzjoni fis-suq tax-xogħol ta' gruppi żvantaġġati u tal-ħaddiema fuq liv tal-mard fit-tul. Iż-żieda fl-għadd ta' gradwati STEM u r-rilevanza għas-suq tax-xogħol tal-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali (vocational education and training, VET) fil-professjonijiet tekniċi tista' tgħin aktar biex jiġi indirizzat in-nuqqas ta' ħaddiema. Il-parteċipazzjoni tal-adulti fit-tagħlim hija baxxa, speċjalment fost persuni bi kwalifiki ta' livell aktar baxx. Filwaqt li ġew implimentati miżuri, bħal dritt individwali ta' 5 ijiem ta' taħriġ fis-sena għall-impjegati u l-kontijiet individwali tal-apprendiment, biex jiżdied it-tagħlim għall-adulti, l-impatt tagħhom jeħtieġ iż-żmien biex jimmaterjalizza u dawn il-miżuri jeħtieġu evalwazzjoni.

(27) Minkejja l-infiq pubbliku għoli fuq l-edukazzjoni, l-eżiti tat-tagħlim iddeterjoraw u għad hemm tħassib dwar l-inklużività u l-ekwità tas-sistemi tal-edukazzjoni u t-taħriġ. Ir-riżultati tal-Programm tal-OECD tal-2022 għall-Valutazzjoni Internazzjonali tal-Istudenti juru deterjorament fit-tul fil-qari, il-matematika u x-xjenza fost iż-żgħażagħ

ta’ 15-il sena (25 % kellhom prestazzjoni baxxa fil-matematika, 25,3 % fil-qari u 22,4 % fix-xjenza). Filwaqt li l-Belġju kellu l-ogħla sehem ta’ dawk bl-aqwa prestazzjoni fil-matematika fl-UE fl-2012 (19,5 %), dan naqas drastikament matul l-10 snin ta’ wara (11,5 % fl-2022, il-Komunità Fjamminga: 15 %, il-Komunità Franċiża: 6.9 %, il-Komunità li titkellem bil-Ġermaniż: 6,4 %). Barra minn hekk, id-distakk fil-kisbiet insuffiċjenti bejn studenti vantaġġati u żvantaġġati kiber mill-2018. Ir-rata ta’ nuqqas ta’ kisbiet tal-istudenti żvantaġġati żdiedet b’9,2 punti perċentwali, u laħqet 45,8 % fil-matematika (UE: 48 %, il-Komunità Fjamminga: 41.4 %, il-Komunità Franċiża: 51.1 %, il-Komunità li titkellem bil-Ġermaniż: 35,6 %). It-titjib tal-profiċjenza fil-ħiliet bażiċi tal-istudenti kollha huwa kruċjali biex jiffavorixxi l-parteċipazzjoni fis-suq tax-xogħol, inkluż ta’ gruppi żvantaġġati. Iż-żieda fl-attraenza tal-professjoni tat-tagħlim, b’mod partikolari billi tiġi żgurata l-istabbiltà tal-impjiegi u billi jiġi pprovdut taħriġ kontinwu adattat għall-ħtiġijiet li qed jevolvu, tgħin biex jitnaqqas in-nuqqas dejjem jikber ta’ għalliema kwalifikati, li jirriskja li jkompli jżid l-inugwaljanzi fl-edukazzjoni[28].

(28) L-ambjent tan-negozju tal-Belġju huwa mfixkel minn piż regolatorju għoli u livell għoli ta’ kumplessità. Il-piż amministrattiv fuq il-kumpaniji huwa tqil, b’mod partikolari fir-rigward tat-taxxa u l-liġi tax-xogħol. Il-kostijiet li jiffaċċjaw l-SMEs biex jikkonformaw mas-sistemi tax-xogħol u tat-taxxa huma komparattivament għoljin fil-Belġju, b’mod partikolari għall-kumpaniji li jeħtiġilhom jimmaniġġjaw sistemi reġjonali multipli. Barra minn hekk, il-Belġju għandu wieħed mill-aktar livelli baxxi ta’ dinamiżmu tan-negozju fl-UE. Minkejja żieda reċenti, ir-rata ta’ negozji ġodda li qed jibdew għadha baxxa, b’mod partikolari għal ditti b’impjegati. Is-sehem ta’ ditti b’rata għolja ta’ tkabbir fil-Belġju huwa ferm taħt il-medja tal-UE. Restrizzjonijiet kummerċjali għoljin fis-settur tas-servizzi jista’ jkollhom rwol fid-dgħufija tad-dinamiżmu tan-negozju. It-tneħħija tar-restrizzjonijiet fuq il-professjonijiet regolati jeħtieġ ukoll li tiġi indirizzata.

(29) Fid-dawl tal-interkonnessjonijiet mill-qrib bejn l-ekonomiji tal-Istati Membri taż-żona tal-euro u l-kontribut kollettiv tagħhom għall-funzjonament tal-Unjoni Ekonomika u Monetarja, fl-2024 il-Kunsill irrakkomanda li l-Istati Membri taż-żona tal-euro jieħdu azzjoni, inkluż permezz tal-pjanijiet tagħhom għall-irkupru u r-reżiljenza, biex jimplimentaw ir-rakkomandazzjoni dwar il-politika ekonomika taż-żona tal-euro. Għall-Belġju, ir-rakkomandazzjonijiet (1), (2), (3) u (4) jgħinu jimplimentaw l-ewwel, it-tieni, it-tielet u r-raba’ rakkomandazzjonijiet għaż-żona tal-euro.

B’DAN JIRRAKKOMANDA li l-Belġju jieħu azzjoni fl-2024 u fl-2025 biex:

1. Jissottometti l-pjan fiskali-strutturali ta’ terminu medju fil-ħin. F’konformità mar-rekwiżiti tal-Patt ta’ Stabbiltà u Tkabbir riformat, jillimita t-tkabbir fin-nefqa netta[29] fl-2025 għal rata konsistenti mat-tqegħid tad-dejn tal-gvern estiż fuq trajettorja ta’ tnaqqis plawżibbli fuq terminu medju u t-tnaqqis tad-defiċit tal-gvern estiż taħt il-valur referenzjarju ta’ 3 % tal-PDG skont it-Trattat. Jindirizza ż-żieda mistennija fin-nefqa relatata mal-età, inkluż billi jagħmel is-sistema tal-kura fit-tul aktar kosteffettiva. Jirriforma s-sistema tat-taxxa u tal-benefiċċji biex isaħħaħ l-inċentivi

[28] Il-Kummissjoni Ewropea, 2023, *Education and Training Monitor: Belgium*.

[29] Skont l-Artikolu 2(2) tar-Regolament (UE) 2024/1263, “nefqa netta” tfisser in-nefqa tal-gvern netta min-nefqa fuq l-imgħax, mill-miżuri ta’ dħul diskrezzjonali, min-nefqa fuq programmi tal-Unjoni ffinanzjati bis-sħiħ mid-dħul tal-fondi tal-Unjoni, min-nefqa nazzjonali fuq il-kofinanzjament ta’ programmi ffinanzjati mill-Unjoni, mill-elementi ċikliċi tan-nefqa fuq il-benefiċċji tal-qgħad, u minn miżuri ta’ darba u miżuri temporanji oħra.

għax-xogħol billi jċaqlaq il-piż tat-taxxa lil hinn mix-xogħol u billi jirrevedi t-tfassil tal-benefiċċji. Jiffinanzja t-tnaqqis tat-taxxa fuq ix-xogħol, inkluż billi jnaqqas in-nefqa tat-taxxa. B'mod partikolari, jieħu passi biex jelimina gradwalment is-sussidji għall-fjuwils fossili, inkluż billi jittrasferixxi d-dazji tas-sisa mill-elettriku għall-fjuwils fossili.

2. Jaċċellera b'mod sinifikanti l-implimentazzjoni tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, inkluż il-kapitolu REPowerEU, filwaqt li jiżgura t-tlestija tar-riformi u l-investimenti sa Awwissu 2026, billi jiżgura governanza effettiva. Jaċċellera l-implimentazzjoni tal-programmi tal-politika ta' koeżjoni. Fil-kuntest tar-rieżami ta' nofs it-terminu, ikompli jiffoka fuq il-prijoritajiet miftiehma, filwaqt li jqis l-opportunitajiet ipprovduti mill-inizjattiva tal-Pjattaforma tat-Teknoloġiji Strateġiċi għall-Ewropa biex titjieb il-kompetittività.

3. Jindirizza n-nuqqas ta' ħaddiema u l-ispariġġi fil-ħiliet, inkluż għat-tranżizzjoni ekoloġika, u jsaħħaħ il-politiki ta' attivazzjoni biex il-gruppi żvantaġġati jiġu integrati aktar fis-suq tax-xogħol. Itejjeb il-prestazzjoni u l-ekwità tas-sistemi tal-edukazzjoni u t-taħriġ u jkompli r-riformi biex isaħħaħ il-professjoni tat-tagħlim.

4. Itejjeb l-ambjent tan-negozju u d-dinamika tan-negozju billi jnaqqas il-piż regolatorju u l-kumplessità, u billi jnaqqas ir-restrizzjonijiet fis-settur tas-servizzi.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Kunsill
Il-President